

TOKIKO AGENDA 21AREN EGOERA DURANGON 2022AN

Nazio Batuen Ingurumen eta Garapenari buruzko Konferentziak edo Rio de Janeiroko Lurraren Goi Bilerak (1992) Agenda 21 agertzea eragin zuen. Nazioarteko estrategia horri esker, herriak zein hiriak jasangarritasun-irizpideak udal-kudeaketaren arlo guztietan sartzeko beharraz jabetu ziren, eta behar horri erantzun ahal izan zioten; hori horrela, hori modu integratzailean egiteko beharra ikusi zuten, garapen jasangarriaren hiru alderdiak (ingurumena, ekonomia eta gizartea) lortzeko. 25 urteotan, mundu osoko udalerriek «Pentsatu globalean, ekin lokalean» printzipioa bere egin dute, haren ikuspegia eta irismena bakoitzaren behar zehatzei egokituta egin ere; halaber, tokiko jasangarritasunerako estrategietan eta planetan islatu dituzte, biztanleen bizi-kalitatea hobetzea helburu, eta horretarako, bizi-kalitatea baldintzatzen duten faktoreei eragin diete. Norabide horretan, NBERen Batzar Nagusiak Garapen Jasangarriko 2030erako Agenda ere onartu zuen 2015eko irailaren 25ean. Ekintza-plan horrek garapen jasangarriaren 17 helburu (GJH) hartzen ditu, 2030erako xedeak jarrita, pertsonen, planetaren eta oparotasunaren alde, bake unibertsala eta justiziarako sarbidea indartu nahian. Helburu eta xede horiek 2030erako egoera berri bat proposatzen dute, garapen jasangarriarekin bat datorrena, baina aliantzak eta politika publikoen transbertsalitatea indartzen dituen.

Euskadin, garapen jasangarriarekiko konpromisoa 2002az geroztik egiaztatutako errealitatea da. 185 udalerri bakoitzak gehiagok tokiko estrategiak eta planak dituzte, eta elkarlanean aritzen dira Udalsarea 2030 jasangarritasunerako udalerrien euskal sarearen bitartez. Sareko lan horri esker baliabideak, topaketa-foroak zein jardunbide egokiak eta metodologiak elkar truka ditzakete, aurrera egiteko ez ezik, aurrerapen hori erreferentzia-esparru amankomunean oinarriturik aztertu ere egiteko. Gainera, koordinaturik lan eginez, tokiko gobernuek maila goragokoen politika sektorialeiei zein nazioarteko agendei zer-nolako ekarpena egiten dieten zehazteko, kuantifikatzeko eta haien balioa nabarmentzeko aukera ere badago. Ildo horretan, Udalsarea 2030ek bere baliabideetako asko egokitu ditu Agenda 2030era, eta Udalsarea 2030eko udalerriek aukera dute tokiko jasangarritasun-planak Garapen Jasangarriko Helburuen ikuspegitik aztertzeko.

Durango, (e)n udalerriaren garapen jasangarriaren alde egiten dugu, eta hainbat urtetako tokiko ekintza-plan bat dugu, erreferentzia-tresna modura, udal-kudeaketak norabide horretan aurrera egin dezan. Helburuen arabera kudeaketa publikoa, berau barnean hartzen duten plana eta ekintza-programak ezagutaraztea zein udal-politikak aldian-aldian ebaluatzea defendatzen dugu. Hori horrela, betetze-maila eta emaitzak ezagutaraztearen alde gaude, herritarrei bereziki eta publikoari oro har. Era horretan, erantzun egiten diogu, orobat, Gardentasunari, informazio publikoa eskuratzeari eta gobernu onari buruzko abenduaren 9ko 19/2013 Legeak eskatzen duen publikotasun aktiboari. Azken ebaluazioaren emaitzak daude dokumentu honetan.

Indarrean den tokiko jasangarritasun-plana

Gaur egun, **Durango** (e)n tokiko jasangarritasun-plan baten esparrua lantzen ari gara; aipatutako planak **115** ekintza ditu, esku hartzeko lau ardatz nagusitan antolatutak:

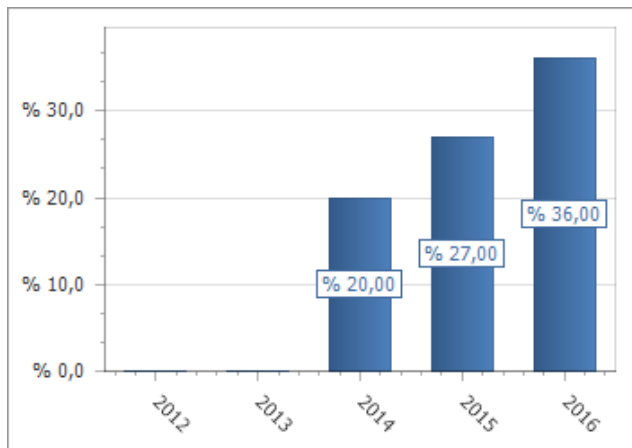


Udalak **2014** (e)(a)n onartu zuen plana, eta **2022** (e)ra arte iraungo du.

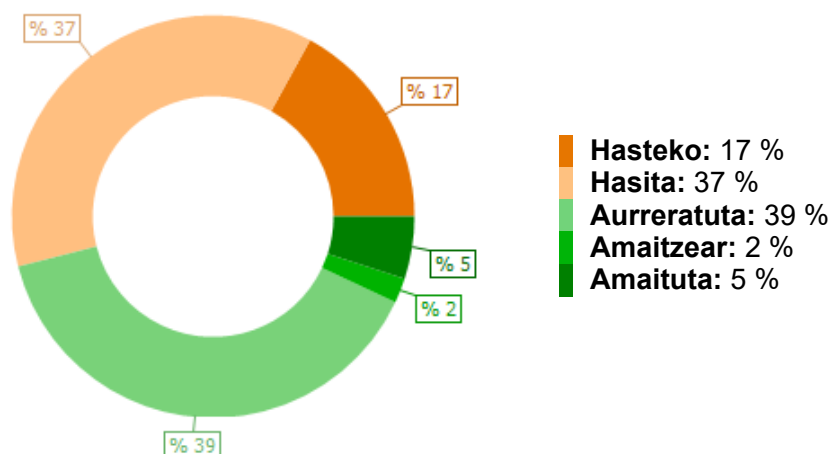
Gure ekintza-planaren helburua hau da: gure udalerrian bizi-kalitatea eta garapen jasangarria oro har hobetzea.

Tokiko Jasangarritasun Planaren gauzatze-mailaren oraingo egoera

2013 (e)tik 2016 (e)ra arte planaren 36% (e)ko gauzatze-maila lortu dugu:



Ebaluatutako azken urtean, **2016**, honako hau da ekintzen egoera, ezarpen-mailaren arabera:



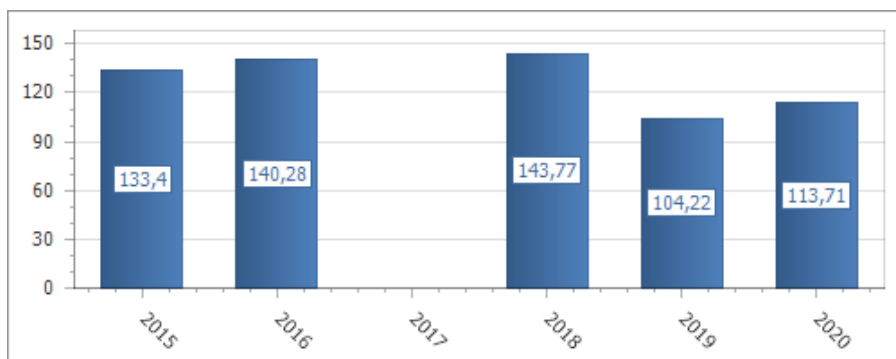
Gaur egun, **6 ekintza gauzaturik daude jada.**

Planak udalerriaren jasangarritasunean zer eragin duen neurtzeko, urteko jarraipena egiten diegu **100 adierazleri baino gehiagori.**

Ondoren, adierazle horien lagin batek azken urteotan zer-nolako bilakaera izan duen erakutsiko dugu, eta Udalsarea21eko batezbestekoarekin konparatuko ditugu adierazleok, kalkulaturako azken urtea oinarri hartuta.

INGURUMEN-ADIERAZLEAK

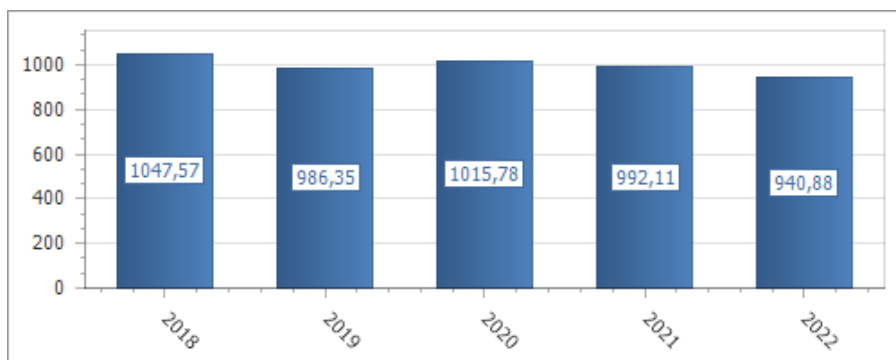
ETXEKO UR-KONTSUMOA



Litroak biztanle eta eguneko

EAEko udalerrien batezbestekoa- 2020 ean **131,93**

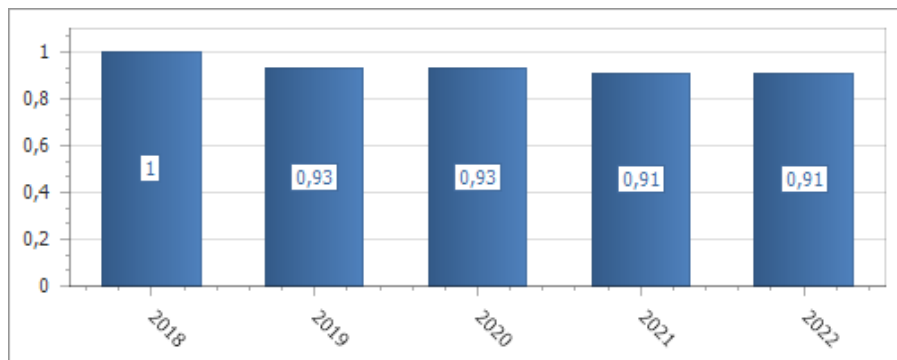
ENERGIA ELEKTRIKOAREN ETXEKO KONTSUMOA



kWh biztanle eta urteko

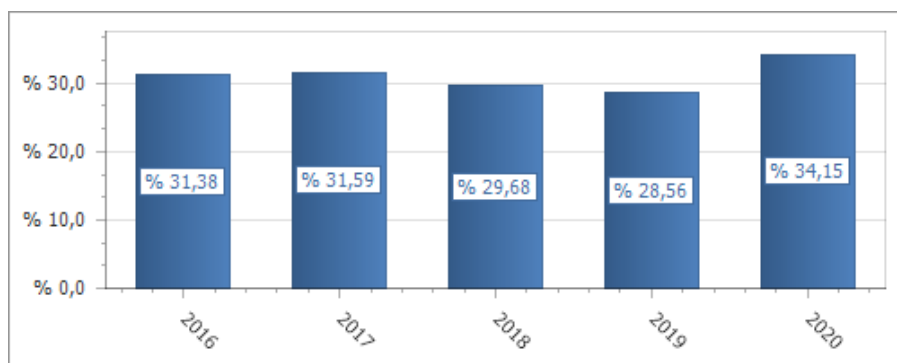
EAEko udalerrien batezbestekoa- 2022 ean **1097,1**

ETXEKO ETA MERKATARITZAKO HONDAKINAK



Sorrera: Kilogramoak biztanle eta eguneko

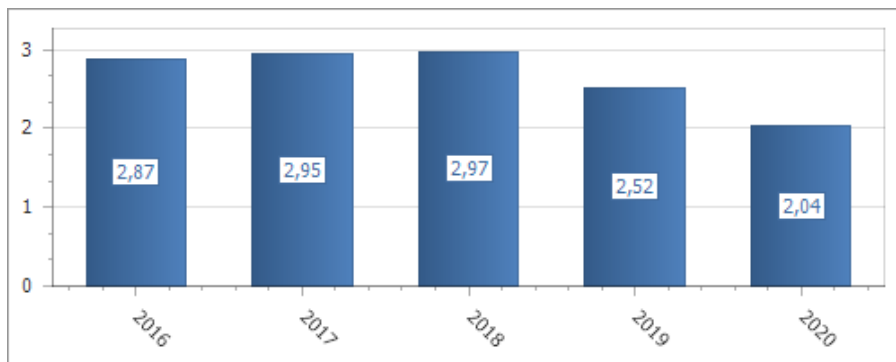
urteko batez besteko belaunaldia EAEko udalerrietan 2022 ean **0,94**



**Gaikako bilketa:
Gaika bildutako
hondakinen
ehunekoa**

EAEko udalerrietako batez besteko tasa 2020 ean **36,56**

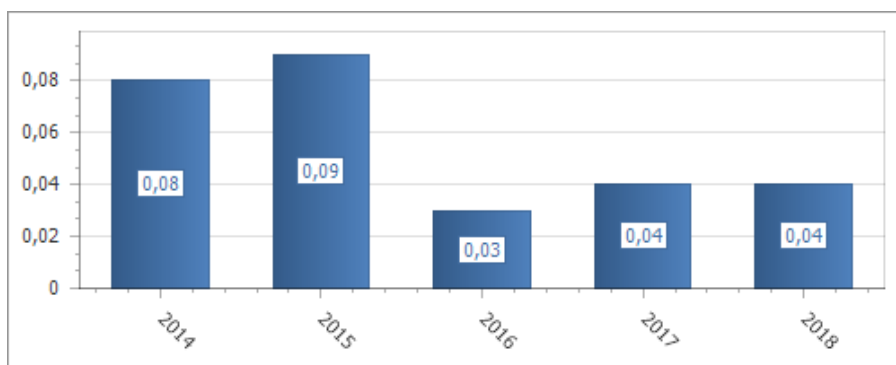
UDALERRIKO BEG-EN ISURKETAK



CO2 tona baliokide biztanleko eta urteko (industria eta lehen sektorea kontuan izan gabe)

batez besteko BEG isurketak EAEko udalerrietan 2020 ean **12,65**

UDAL-INSTALAZIOEN BEG ISURKETAK

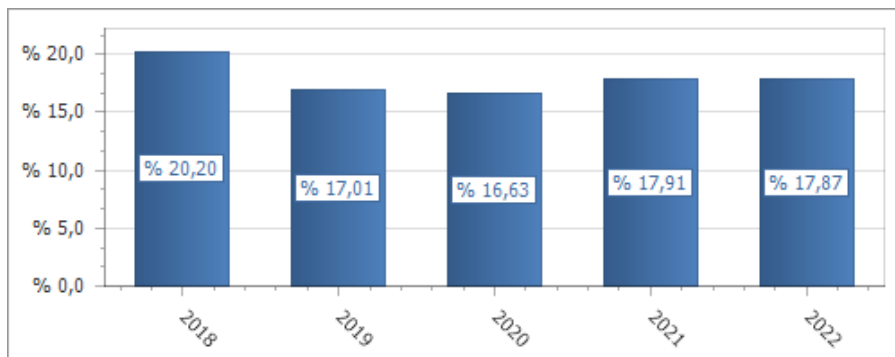


CO2 tona baliokide biztanleko eta urteko

batez besteko BEG isurketak EAEko udalerrietan 2018ean **0,33**

GIZARTE-ADIERAZLEAK

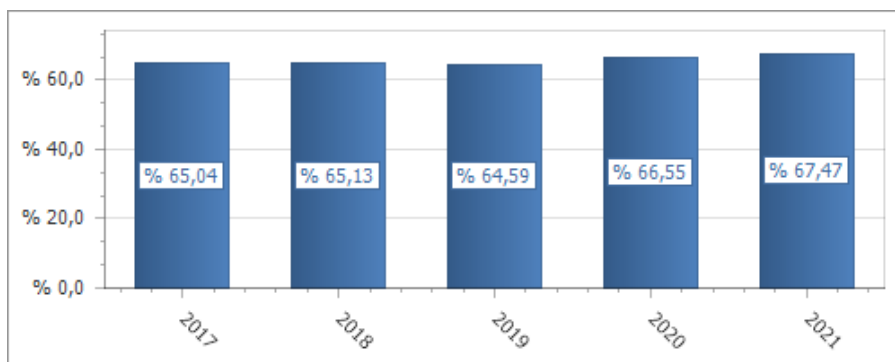
POBREZIA ETA GIZARTE-BAZTERKETA



Diru-sarrerak bermatzeko errenta jasotzen duten familien ehunekoa udalerrian

urteko batez besteko ehunekoa EAEko udalerrietan 2022 **146,75**

IKASKETA-MAILA

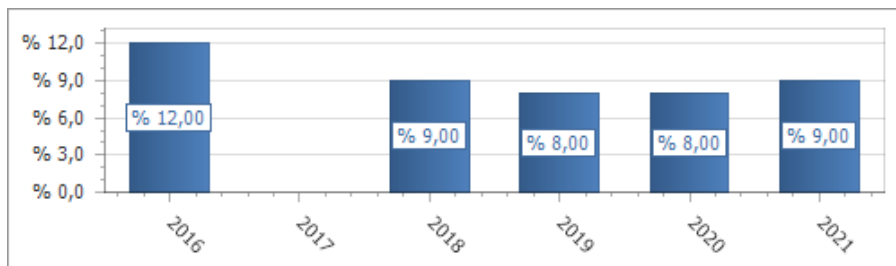


Bigarren mailako ikasketak gaindituta dituzten 16 urtetik gorako pertsonen ehunekoa

urteko batez besteko ehunekoa EAEko udalerrietan 2021 ean **62,33**

ADIERAZLE EKONOMIKOAK

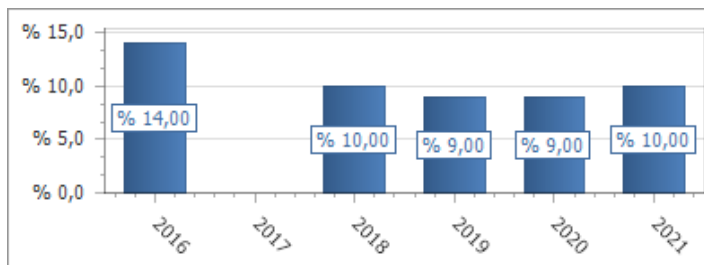
LANGABEZIA-TASA



Langabezian dagoen biztanleria aktiboaren ehunekoa

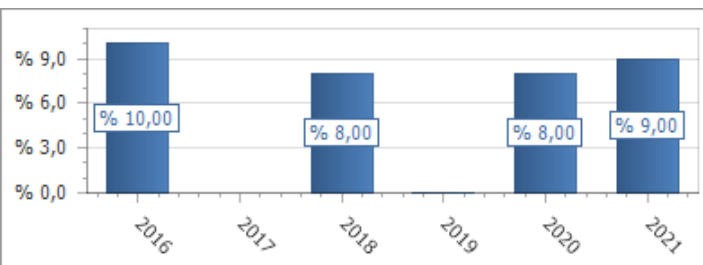
urteko batez besteko ehunekoa EAEko udalerrietan 2021 ean **9,94**

Emakumeen langabezia-tasa



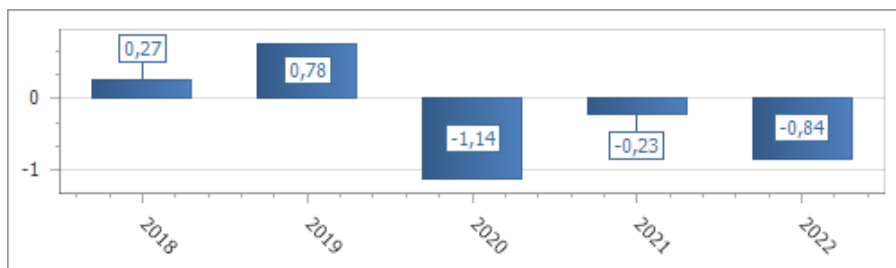
urteko batez besteko ehunekoa EAEko udalerrietan 2021 ean **11**

Gizonezkoen langabezia-tasa



urteko batez besteko ehunekoa EAEko udalerrietan 2021 ean **8,97**

ENPRESEN SORKUNTZA

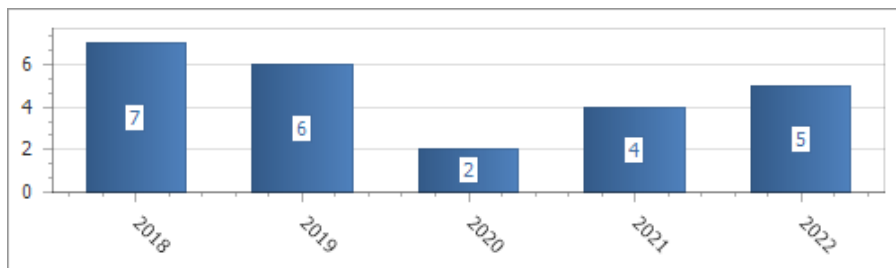


Enpresa-sorreraren saldo garbia (altak/bajak) udalerrian 1000 biztanleko

urteko batez besteko saldoa EAEko udalerrietan 2022 ean **-2,02**

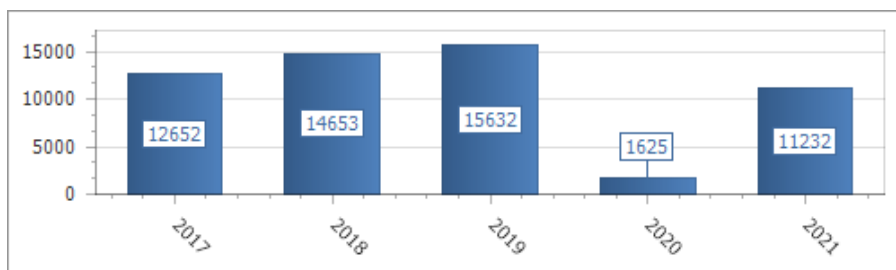
GOBERNAMENDU ADIERAZLEAK

JASANGARRITASUNERAKO HEZKUNTZA



Toki-administrazioak jasangarritasunerako hezkuntzaren arloan sustatutako jardueren kopurua

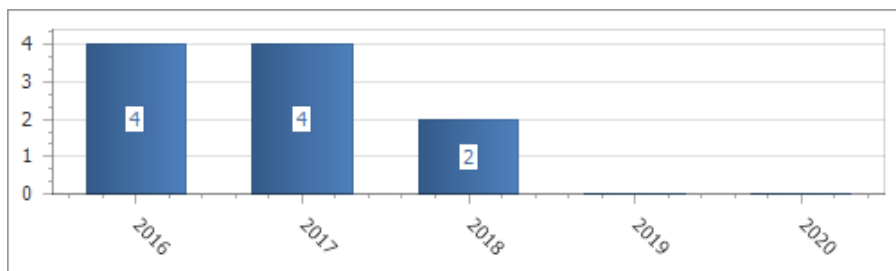
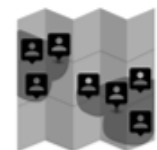
EAEko batez besteko kopurua 2022 ean **12,75**



Toki-administrazioak jasangarritasunerako hezkuntzaren arloan sustatutako jardueretan parte hartzen duten pertsonen

EAEko batez besteko kopurua 2021 ean **7788,86**

HERRITARREK TOKIKO AGENDA 21EN IZANDAKO PARTE-HARTZEA



Herritarrek TA21en parte hartzeko aurrez aurreko mekanismoaren bilera kopurua

EAEko batez besteko kopurua 2020 ean **1,47**